

Mobilnost

Voz, autobus i tramvaj

Biciklo / Pješačenje

Auto / Motor

Vozačka dozvola

Voz, autobus i tramvaj

Javni prevoz je u Švicarskoj veoma razvijen. Praktično u svako mjesto i selo se može doći vozovima, autobusima ili tramvajem. Prevozna sredstva su tačna i voze u ravnomjernim intervalima.

Javni saobraćaj

Javni saobraćaj (ÖV) u Švicarskoj ima veliki značaj. Pošto je svako mjesto nekoliko puta u jednom satu dostupno vozom ili autobusom, mnogi putnici koriste javni saobraćaj. Prevoz je relativno skup. Međutim postoje razne mogućnosti uštede novca u prevozu. Može biti korisno ako se kupi pretplata ili karta sa popustom. Sa relativno niskom pretplatom "pola cijene" (Halbtaxabonnement) u cijeloj Švicarskoj se plaća samo pola od ukupne cijene prevozne karte.

Vozne karte i pretplate

Osobe koje hoće da koriste voz, moraju prije vožnje kupiti voznu kartu (Billett). U vozu se karte ne mogu kupiti. Za razliku od vozova u autobusima je moguće kupiti kartu. Na svim željezničkim stanicama i na većini autobuskih stanica se nalaze automati za kupovinu karata. Na velikim željezničkim stanicama postoje i šalteri. Karte se mogu kupiti i online ili preko mobilnog telefona. Za osobe koje više putuju, postoje mogućnosti raznih pretplata. Pretplate se mogu kupiti za pojedinačne linije, za pojedina područja ili za cijelu švicarsku saobraćajnu mrežu (Generalabonnement). Djeca u dobi do 6 godina putuju besplatno. Djeca, koja imaju "Junior" ili "Kinder-Mitfahr" kartu (Junior- ili Kinder-Mitfahrkarte), mogu se u dobi od 6 do 16 godina besplatno voziti sa roditeljima ili bakama i djedovima. Informacije o voznim kartama i pretplatama dostupne su na Švicarskim savezним željeznicama (SBB) ili kod autobuskih prevoznika.

Tarifverbund Nordwestschweiz TNW

Tarifno udruženje Sjeverozapadne Švicarske TNW (Tarifverbund Nordwestschweiz TNW) nudi specijalne tarife za vozne karte, pretplate i dnevne karte u Baselu i okolini. Oblast je podijeljena u više zona. Onaj ko u regiji Sjeverozapadne Švicarske često putuje tramvajem, autobusom i željeznicom može profitirati od U-pretplate (U-Abo). Ona važi u cijelom području Tarifnog udruženja Sjeverozapadne Švicarske (TNW) i u inostranstvu u blizini granice. Onaj ko prelazi granicu tog područja mora imati posebnu kartu.

Opštinske dnevne karte

Ukoliko se planira duže putovanje po Švicarskoj onda se u tom slučaju u mnogim opštinama mogu kupiti dnevne karte po sniženoj cijeni (Gemeindetageskarte). Količina ovih karata je ograničena, tako da se moraju pravovremeno rezervirati. Informacije o tome se mogu dobiti u Službi za prijavu boravka ili u Opštinskoj upravi.

Noćni prevoz

U Kantonu Basel-Stadt i u bližoj okolini tramvaji, autobusi i vozovi voze do kasno u noć i vikendom (u noćima od petka na subotu i od subote na nedjelju). Za noćnu mrežu TNW se ne naplaćuje doplata.

Više informacija (linkovi, adrese, brošure, informacioni listovi)

www.hallo-baselstadt.ch/hr/mobilnost/voz-i-autobus

Biciklo / Pješačenje

Pošto je mreža biciklističkih staza dobro razvijena, vožnja biciklom u kantonu Basel-Stadt je veoma prijatna. Mnoge osobe koriste biciklo kako bi stigle do radnog mjesta. Za pješake ili planinare postoje posebne staze za šetnje i planinarenje.

Pješke ili biciklom (Velo) na putu

Basel-Stadt je atraktivan i relativno bezbjedan za bicikliste i pješake, tako da puno osoba na kratkim relacijama ne koristi auto. Na mnogim mjestima postoje posebne biciklističke staze i putevi. Pješaci imaju uvijek prednost na pješačkim prelazima (izuzev kada su prelaзи regulisani semaforom). Kanton Basel-Stadt nudi mnogo lijepih staza za šetnje i planinarenje, koje se mogu upoznati u slobodno vrijeme. Planinarske staze su označene žutim putokazima.

Pravila za bicikliste

Da bi se u Švicarskoj vozilo biciklo nije potrebno imati posebnu iskaznicu niti polagati ispit. U suštini važe ista saobraćajna pravila kao i za vozače automobila. Ukoliko postoje posebne staze za bicikla, one se moraju koristiti. Biciklo mora biti u voznom stanju (dvije dobre kočnice, zvono, reflektori naprijed i pozadi i na pedalama, svjetla naprijed i pozadi). Nošenje kacige nije obavezno, ali se preporučuje. Vozači bicikla trebaju u svakom slučaju zaključiti osiguranje od lične odgovornosti, jer su oni odgovorni za eventualno nanešenu štetu (osobama ili stvarima).

Učenje vožnje bicikla

Onaj ko želi da uči voziti biciklo može ići na kurs za voženje bicikla. Kurseve nudi udruženje Pro Velo (Pro Velo). Za migrante i migratkinje postoje djelimično posebni kursevi. Na berzama za bicikla (Velobörse) moguće je naći jeftina korištena bicikla.

Transportovanje bicikla

Onaj ko želi vozom ili autobusom transportovati biciklo, treba da ima za biciklo specijalnu voznu kartu. Nije uvijek i svuda moguće transportovati biciklo sa sobom. Za transport bicikla u vozu nekada je neophodno unaprijed rezervirati mjesto.

Više informacija (linkovi, adrese, brošure, informacioni listovi)

www.hallo-baselstadt.ch/hr/mobilnost/biciklo--pjeaen

Auto / Motor

U Švicarskoj postoji dobro izgrađena putna mreža. Upotreba većine puteva je besplatna. Saobraćajna pravila su veoma važna. Kazne za prekršaje u saobraćaju su visoke.

Saobraćajna pravila

Saobraćajna pravila imaju veliki značaj za vozače automobila u Švicarskoj. Kazne su u poređenju sa drugim zemljama veoma visoke. U slučajevima teškog kršenja pravila može doći do oduzimanja vozačke dozvole. Neka važna pravila:

- Maksimalna brzina u naseljenim sredinama: 50 km/h, izvan naselja: 80 km/h, magistralni put 100 km/h i autoput: 120 km/h
- Na autoputu je zabranjeno preticati sa desne strane, preticanje s desne strane dozvoljeno je s potrebnim oprezom onda kada se na lijevoj ili srednjoj kolovoznoj traci formirala kolona
- Svjetlo mora biti upaljeno i po danu
- Sve osobe u automobilu moraju imati vezane pojaseve
- Djeca moraju za vrijeme vožnje da sjede u sjedištima za djecu (do 12 godina starosti ili do visine od 150 centimetara)
- Telefoniranje tokom vožnje je dozvoljeno samo uz upotrebu mikrofona i zvučnika
- Vožnja pod dejstvom alkohola i droge je kažnjiva (granica 0.5 promila alkohola)
- Pješaci na pješačkom prelazu uvijek imaju prednost (osim ako je prelaz ulice regulisan semaforom)

Putarina

Puteve finansiraju Savez, kantoni i opštine. Upotreba puteva je besplatna. Izuzetak su autoputevi: Vozači koji žele koristiti autoputeve moraju kupiti svake godine naljepnicu za putarinu (Vignette). Ona se lijepi na prednje staklo. Naljepnice za autoput se mogu kupiti na benzinskim pumpama, u pošti ili u službama za saobraćaj.

Osiguranje

U Švicarskoj se smiju koristiti samo ona motorna vozila koja su osigurana. Razna osiguravajuća društva nude osiguranje od odgovornosti za motorna vozila (Motorfahrzeug-Haftpflichtversicherung). Osiguranje plaća nadoknadu štete koja se izazove motornim vozilom (materijalnu i ljudsku). Za oštećenja sopstvenog automobila može se zaključiti dodatno osiguranje (Kaskoversicherung). Upozorenje: Ukoliko se neko ponaša krajnje nepažljivo, moguće je da osiguranje ne plati štetu (na primjer, u slučaju vožnje pod uticajem alkohola ili droge). Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila nije sadržano u osiguranju od privatne odgovornosti (Privat-Haftpflichtversicherung).

Uvoz motornog vozila

Ako neko želi da u Švicarsku uveze motorno vozilo, tada ta osoba mora to vozilo prijaviti na carini i ocariniti. Vozilo mora biti tehnički pregledano. Treba se posjedovati: osiguranje od odgovornosti za motorna vozila, švicarska vozačka dozvola i švicarske tablice za auto. Kontrola za motorna vozila kantona Basel-Stadt (Motorfahrzeugkontrolle) daje više informacija.

Carsharing

Carsharing je zajedničko korišćenje jednog ili više automobila. Vozila organizacije za Carsharing najčešće se nalaze na stalno unajmljenim parking mjestima i unaprijed se rezerviraju online ili preko aplikacije. Lokacije se često nalaze na saobraćajnim čvorištima javnog prevoza (npr. željezničke stanice, tramvajska čvorišta, zadnja stajališta autobuskih linija). Za razliku od unajmljivanja automobila ovo korišćenje vozila je moguće i u kraćem trajanju, npr. na jedan sat.

Više informacija (linkovi, adrese, brošure, informacioni listovi)

www.hallo-baselstadt.ch/hr/mobilnost/auto--motor

Vozačka dozvola

Da bi se u Švicarskoj moglo voziti auto ili motor, potrebno je imati važeću vozačku dozvolu. Inostrane vozačke dozvole se moraju prevesti nakon doseljenja u Švicarsku.

Inostrana vozačka dozvola

Osoba, koja se doselila u Švicarsku i već posjeduje vozačku dozvolu mora u roku od 12 mjeseci izvaditi švicarsku vozačku dozvolu (Führerausweis). U tu svrhu se mora podnijeti zahtjev kod Kontrole za motorna vozila kantona Basel-Stadt (Motorfahrzeugkontrolle). U zavisnosti od zemlje porijekla vozačke dozvole primjenjuju se različita pravila za promjenu dozvole. Moguće je da bude potrebna probna vožnja i da vozači moraju polagati švicarski teoretski ispit. Kontrola za motorna vozila kantona Basel-Stadt daje više informacija.

Polaganje vozačkog ispita

Da bi se u Švicarskoj dobila vozačka dozvola, potrebno je položiti ispit. Vozački ispit se sastoji od teorijskog i praktičnog dijela. Ispit mogu polagati samo osobe koje su napunile 17 godina. Teorijski ispit se možeu kantonu Basel-Provincija (Basel-Landschaft) polagati na njemačkom, francuskom i italijanskom jeziku. Kontrola za motorna vozila (Motorfahrzeugkontrolle) pruža detaljnije informacije o uslovima i postupku polaganja. Za vožnju kamiona, autobusa i taxi vozila potrebno je polagati poseban vozački ispit.

Više informacija (linkovi, adrese, brošure, informacioni listovi)

www.hallo-baselstadt.ch/hr/mobilnost/vozaka-dozvol